

ЗВІТ
про повторне відстеження результативності
Правил формування, обліку та розміщення страхових резервів за
видами страхування, іншими, ніж страхування життя
(із змінами і доповненнями, внесеними розпорядженням Держфінпослуг
від 14 грудня 2005 року № 5117)

1. Цілі державного регулювання

Правила формування, обліку та розміщення технічних резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя затверджені розпорядженням Держфінпослуг від 17.12.04 № 3104 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 10.01.05 за № 19/1029910225 (із змінами та доповненнями, внесеними розпорядженнями Держфінпослуг від 14.12.05 № 5117) (далі – Правила).

Відповідно до статті 31 та пункту 11 статті 36 Закону України „Про страхування”, статті 27 Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” Держфінпослуг здійснює державне регулювання і нагляд за страховими резервами страховика. Однією із функцій державного регулювання є встановлення правил формування, обліку і розміщення страхових резервів.

Метою державного регулювання є встановлення єдиних вимог до якості та максимальної величини (у відсотковому виразі) активів, які приймаються для представлення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, та посилення захисту майнових інтересів клієнтів страховика шляхом прийняття Правил.

Також з прийняттям Правил було врегульовано механізм впровадження та здійснення обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів шляхом встановлення методів формування обов’язкових резервів за договорами, укладеними за цим видом страхування.

Прийняття Правил обумовлене:

- необхідністю реального забезпечення страхових зобов’язань за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя, відповідно до чинного законодавства;
- вдосконаленням державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг;
- сприянням підвищенню рівня прозорості та відкритості страховиків шляхом встановлення правил розміщення коштів страхових резервів.

Після прийняття Правил Держфінпослуг було проведено відстеження результативності регуляторного акта – аналіз звітних даних страховиків у I - II кварталах 2005 року, спрямований на оцінку стану впровадження

регуляторного акта та досягнення цим актом цілей, задекларованих при його прийнятті.

Проведений аналіз діяльності страховиків засвідчив поступовий перехід розміщення страхових резервів у дозволені активи згідно з вимогами Правил. Разом з тим, були виявлені негативні випадки неможливості дотримання деякими страховиками умов Правил у зв'язку з наявністю недостатньо розвинутого ринку фінансових інвестиційних інструментів в Україні, які можуть призвести до невиконання зобов'язань страховика перед страхувальниками. Таким чином, Держфінпослуг врегулювала це питання внесенням змін до окремих положень Правил.

Метою запровадження змін та доповнень до Правил, внесених розпорядженнями Держфінпослуг від 14.12.05 № 5117, є удосконалення Правил, спрямоване на врегулювання питання щодо виконання зобов'язань страховиками перед страхувальниками за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя.

2. Методи одержання результатів відстеження

Відстеження результативності здійснено шляхом збору та аналізу статистичних даних стосовно інформації щодо розміщення коштів страхових резервів страховиків, які здійснюють види страхування, інші, ніж страхування життя.

3. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Інформацією та її джерелами, на основі якої відстежується результативність регуляторного акта, є звітність, що подається страховиками до Департаменту страхового нагляду та дані відділу ліцензування страховиків цього Департаменту.

Також Департаментом страхового нагляду та територіальними управліннями Держфінпослуг систематично здійснюється контроль за діяльністю страхових компаній шляхом виїзних (інспекцій) та безвиїзних перевірок, у тому числі тематичних та зустрічних перевірок, що проводяться відповідно до нормативно-правових актів Держфінпослуг.

У зв'язку з тим, що без виконання вимог Правил неможливо здійснювати основну діяльність страховиком, припускаємо, що поінформованість суб'єктів господарювання є високою.

4. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Показниками результативності при проведенні повторного відстеження були визначені:

- кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія Правил;

- показники величин категорій активів, якими представлені кошти страхових резервів із страхування життя, визначені Правилами.

5. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Позитивними соціально-економічними наслідками впровадження Правил є:

- удосконалення державного регулювання та нагляду за діяльністю страхових компаній за видами страхування, іншими, ніж страхування життя;
- забезпечення єдиного підходу до врегулювання умов забезпечення страхових зобов'язань за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя;
- уникнення неузгодженості між нормативно-правовими актами;
- забезпечення нормативно-правового врегулювання питань, пов'язаних із наданням ними фінансових послуг.
- підвищення рівня захисту споживачів фінансових послуг, що надаються страховиками.

Станом на 30.09.06 загальна кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія Правил та змін до Правил, становить 352 установи.

Разом з тим, затвердженням Правил було врегульовано механізм запровадження обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів щодо встановлення методів формування обов'язкових страхових резервів за договорами, укладеними за цим видом страхування (резерву збитків, які виникли, але не заявлені, та резерву коливань збитковості).

Станом на 30.09.2006 дія Правил поширювалась на 94 страховика, які отримали ліцензії за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Крім того, Правилами були запроваджені нові методи розрахунку резерву незаробленої премії – „1/24” та „1/365”. Ці методи оптимізують розмір резерву незаробленої премії на будь-яку звітну дату.

Станом на 01.01.07 кількість страховиків, які запровадили метод „1/24” – 10, метод „1/365” – 24.

Загальні тенденції розміщення коштів страхових резервів за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя у визначених Правилами категоріях активів за визначеними показниками наведені у таблиці 1.

Таблиця 1.

Розміщення страхових резервів за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя

№	Активи, якими представлені кошти страхових резервів за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя	Резерви за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя станом на 01.01.05		Резерви за договорами страхування, іншими, ніж страхування життя станом на 30.09.06	
		(тис. грн.)	%	(тис. грн.)	%
1	грошові кошти на поточних рахунках	382 654,32	8,85	665 750,2	13,52
2	банківські вклади (депозити)	2 039 086,66	47,17	2 260 376,0	45,89
3	банківські метали	33 920,9	0,78	37 595,2	0,76
4	нерухоме майно	227 554,3	5,26	291 034,5	5,9
5	акції	436 164,73	10,09	558 256,7	11,33
6	облігації	92 637,8	2,14	157 895,3	3,2
7	іпотечні сертифікати	7 597,3	0,17	0,0	0,0
8	цінні папери, що емітуються державою	79 153,7	1,83	29 848,4	0,60
9	права вимоги до перестраховиків	1 017 383,86	23,53	913 696,2	18,55
9.1	у тому числі до перестраховиків - нерезидентів	122 654,33	2,84	132 338,2	2,69
10	інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними КМУ	5 563,8	0,13	5 002,8	0,10
10.1	у тому числі розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій	2 100,2	0,05	1 243,9	0,02
10.2	розвиток інфраструктури туризму	24,5	0,0	17,8	0,0
10.3	добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0	0,0
10.4	перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва	0,0	0,0	0,0	0,0
10.5	будівництво житла	3 158,4	0,07	3 687,5	0,07
10.6	розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та	263,8	0,01	53,6	0,0

	реконструкція автомобільних доріг				
10.7	розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	16,9	0,0	0,0	0,0
10.8	розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою	0,0	0,0	0,0	0,0
11	готівка в касі	1 245,04	0,03	6 028,1	0,12
	Всього:	4 322 962,42	100	4 925 483,44	100

На основі наведених даних можна зробити висновок, що загальна тенденція на ринку ризикових видів страхування є позитивною: відбувається збільшення величини страхових резервів страховиків, які діють на ринку, резерви розміщуються з урахуванням диверсифікованості та безпечності, що, в свою чергу, зменшує інвестиційні ризики та створює умови для подальшого розвитку галузі за видами страхування, іншими, ніж страхування життя.

Запровадження змін та доповнень, внесених розпорядженням Держфінпослуг від 14.12.05 № 5117, сприяло удосконаленню даного регуляторного акта, а також сприяло посиленню захисту майнових прав страхувальників.

6. Строк виконання заходів з відстеження

Повторне відстеження результативності Правил розпочато 28.12.06 та закінчено 15.01.07.

7. Виконавець заходів з відстеження

Звіт про повторне відстеження результативності підготовлено відділом методології недержавного пенсійного забезпечення та страхування життя Департаменту державного регулювання та розвитку ринків фінансових послуг.

**Голова Державної комісії з
регулювання ринків фінансових
послуг України**

В. Альошин